

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa T.M.
przeciwko Z. sp. z o.o. w K.
o sprostowanie protokołu powypadkowego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 3
grudnia 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w
Poznaniu
z dnia 8 maja 2024 r., sygn. akt VII Pa 19/23,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od Z. Sp. z o.o. w K. na rzecz T.M. kwotę 240,00
(dwieście czterdzieści) złotych, wraz z odsetkami, o których
mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

DS

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym przeciwko Z. w K., T.M. wytoczył powództwo o
ustalenie treści protokołu powypadkowego i nakazanie pracodawcy wydania
protokołu powypadkowego o zmienionej treści.

Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, Wydział V Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 4 października 2022 r. (sygn. akt V P

2052/18), wydanym w sprawie z powództwa T.M., przeciwko Z. sp. z o.o. w K., o ustalenie treści protokołu powypadkowego, nakazanie pracodawcy wydania protokołu powypadkowego o zmienionej treści:

1. ustalił, że protokół powypadkowy, oznaczony następującym numerem: „6/z winy/2018 r.”, dotyczący wypadku przy pracy, któremu uległ powód w dniu 27 kwietnia 2018 r., sporządzony przez zespół powypadkowy w dniu 27 czerwca 2018 r., a zatwierdzony przez pozwanego w dniu 3 sierpnia 2018 r., winien przybrać następującą treść, jeśli chodzi o jego następujące części:
 - a. w pkt 4 tego protokołu powypadkowego (rozpoczynającym się stwierdzeniem: „Ustalono następujące okoliczności wypadku:”):
 - i. dotychczasowy zapis: „M.K. po wyjeździe z mroźni skręcił w lewo, dojechał do ściany i zostawił towar. Upewnił się, że na jego drodze powrotnej nie ma żadnego wózka ani osoby i zaczął cofać wózek widłowy tyłem do kierunku jazdy”, zastąpić zapisem: „M.K. po wyjeździe z mroźni skręcił w lewo, zostawił towar i zaczął cofać wózek widłowy tyłem do kierunku jazdy”;
 - ii. należy usunąć zapis: „Więc zgodnie z tymi zasadami powinien w ogóle nie wchodzić w pobliże pracującego wózka, poczekać w bezpiecznej odległości, aż wózek widłowy prowadzony przez pana M.K. wykona swój manewr cofania i wjedzie z powrotem do komory chłodniczej i potem kontynuować swoje obowiązki”; ponadto należy usunąć zapis: „Zgodnie z Procedurą Transportu Wewnątrzzakładowego pierwszeństwo w tej sytuacji posiadał wózek widłowy prowadzony przez pana M.K.”;
 - iii. należy usunąć zapis: „Poszkodowany widząc i słysząc sygnalizację dźwiękową w trakcie cofania przez operatora wózka widłowego powinien się wycofać i poczekać, aż operator wózka widłowego wykona do końca manewr cofania. Jednak tego nie uczynił, co doprowadziło do tego, że znalazł się w polu manewru wózka;
 - iv. dotychczasowy zapis: „W tym momencie prawa noga T.M. dostała się pomiędzy tylne koło, a obudowę wózka widłowego prowadzonego przez M.K.” należy zastąpić zapisem: „W tym momencie prawa noga T.M.

została najechana przez tylne koło wózka widłowego prowadzonego przez M.K.”;

- b. w pkt 5 tego protokołu powypadkowego (rozpoczynającym się stwierdzeniem: „Ustalono następujące przyczyny wypadku.”):
 - i. należy usunąć następujący zapis, poprzedzający tekst trzech tiretów: „Poszkodowany nie zachował żadnej ostrożności podczas kierowania wózkiem elektrycznym paletowym prowadzonym ręcznie, co świadczy o rażącym niedbalstwie”;
 - ii. należy usunąć następujący zapis, poprzedzający tekst trzech tiretów: „Nieprzestrzeganie podstawowych przepisów bezpieczeństwa w ruchu wewnątrzzakładowym przez poszkodowanego doprowadziło do kolizji z wózkiem widłowym i uwięzieniem nogi prawej pomiędzy wózek widłowy i wózek elektryczny palety prowadzony ręcznie”;
 - iii. w tiret I należy usunąć zapis: „Zespół powypadkowy nie stwierdził nieprzestrzegania przez pracodawcę prawa pracy oraz przepisów i zasad bhp”, zamieszczając zamiast tego zapis: „Stwierdzono nieprzestrzeganie przez pracodawcę przepisów i zasad bhp”;
 - iv. w tiret II należy usunąć zapis: „Zespół powypadkowy stwierdził, że wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było rażące naruszenie zasad i przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia przez poszkodowanego”,
- 2. nakazał pozwanemu, by wydał powodowi protokół powypadkowy, dotyczący wypadku przy pracy, któremu powód uległ w dniu 27 kwietnia 2018 r., o treści zmienionej zgodnie z pkt 1;
- 3. w pozostałym zakresie oddalił powództwo;
- 4. zasądził od pozwanego, na rzecz powoda kwotę 240 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- 5. obciążył pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu:
 - kwotą 854 zł, tytułem opłaty sądowej od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony;
 - kwotą 3.210 zł, tytułem zwrotu kosztów wydania opinii przez biegłego, pokrytych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa – tut. Sądu.

Na skutek apelacji pozwanej, Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 8 maja 2024 r. (sygn. akt VII Pa 19/23), oddalił apelację i kosztami postępowania apelacyjnego obciążył pozwaną i z tego tytułu zasądził od pozwanej, na rzecz powoda kwotę 120 zł, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, za czas od dnia uprawomocnienia orzeczenia o tych kosztach do dnia zapłaty.

Do Sądu Najwyższego, wpłynęła skarga kasacyjna wywiedziona przez pozwaną, którą zaskarżony został w całości wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu:

- I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. art. 278 k.p.c., poprzez nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd I i II instancji, ze względu na samodzielne rozstrzygnięcie kwestii wymagającej dowodu z opinii biegłego lekarza traumatologa w zakresie: polegające na ustaleniu, że uraz stopy powoda, stwierdzony w dokumentacji medycznej powstał, poprzez najechanie stopy powoda przez 3 tonowy wózek widłowy, a stopa powoda zaraz po zdarzeniu wyglądała, jak na zdjęciu - opuchniętą, nawet bez zadrapania, gdyż ochronił go but ochronny;
- II. naruszenie prawa materialnego poprzez:
 1. niezastosowanie przepisu art. 64 k.c. w zw. z art. 65¹ k.c., polegające na tym, że sam wyrok obejmujący treść oświadczenia, do którego złożenia zobowiązany był pozwany, nie wyklucza skutecznego domagania się przez powoda, wydania sprostowanego tym wyrokiem protokołu powypadkowego;
 2. niewłaściwe zastosowanie § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy, poprzez wskazanie tego przepisu, jako podstawy do zobowiązania pracodawcy do wydania protokołu powypadkowego, którego treść została sprostowana wyrokiem Sądu.

W związku ze stawianymi zarzutami, skarżąca wniosła o uchylenie wyroku Sąd II instancji w całości oraz wyroku Sądu I instancji w pkt 1a.iv. oraz pkt 2, pkt 4 i pkt 5 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Sądowi Rejonowemu Poznań - Jeżyce i Grunwald w Poznaniu w innym składzie i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Skarżąca wniosła także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na fakt, że – jej zdaniem - skarga jest oczywiście uzasadniona. W uzasadnieniu wniosku skarżąca stwierdziła, że Sąd I i II instancji nie rozpoznał istoty sprawy, albowiem w kwestii wymagającej wiadomości specjalnych nie powołał dowodu z opinii biegłego lekarza medycyny sądowej ortopedy traumatologa, ale samodzielnie dokonał ustalenia, że uraz stwierdzony u powoda w szpitalu, powstał poprzez najechanie wózka widłowego na stopę powoda, a obuwiu ochronne, które powód miał na nogach w chwili wypadku spowodowało, że uraz stopy powoda, po rzekomym najechaniu na tę stopę 3-tonowego wózka widłowego, nie spowodował nawet otarcia, a widoczna była jedynie opuchlizna stopy.

W odpowiedzi na wywiedzioną skargę kasacyjną, strona powodowa wniosła o:

1. wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku jej przyjęcia do rozpoznania;
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w przedmiotowym postępowaniu nie kwalifikuje się do przyjęcia.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Strona skarżąca w wywiedzionej przez siebie skardze kasacyjnej wskazała, że jest ona oczywiście uzasadniona – przywołała więc przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zdaniem skarżącej oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynikać ma z tego, że „Sąd I i II instancji nie rozpoznał istoty sprawy albowiem kwestii wymagającej wiadomości specjalnych nie powołał dowodu z opinii biegłego lekarza medycyny sądowej ortopedy traumatologa, ale samodzielnie dokonał ustalenia (...)”. Tak sformułowany wniosek nie spełnia jednak przesłanki przedsądu przywołanej we wniosku. Z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że strona skarżąca musi wskazać, w czym (w jej ocenie) wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga

kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona skarżąca powinna więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126 i z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto, przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji, w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Takiej okoliczności strona skarżąca jednak nie wykazała. Nie wskazała nawet we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, naruszenia których przepisów prawa miałby się dopuścić (i to w sposób kwalifikowany) Sąd odwoławczy. Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi nie może poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. Wyłączną podstawą oceny, pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Uzasadnienia przyczyn kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania.

Zwrócić należy także uwagę, że sformułowanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej zarzutu, że istoty sprawy nie rozpoznał Sąd I instancji, nie może odnieść żadnego skutku, skoro – zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. - skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji. Poza tym, uchylenie wyroku przez sąd odwoławczy, połączone z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, ma w założeniu charakter wyjątku od zasady, którą jest merytoryczne rozpoznanie zaskarżonego orzeczenia sądu pierwszej instancji. Może więc nastąpić wyłącznie w razie nierozpoznania istoty sprawy przez ten sąd, albo kiedy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.), ewentualnie zachodzi nieważność postępowania (art. 386 § 2 k.p.c.).

Natomiast dowód z opinii biegłego podlega, co do zasady ocenie sądu, tak jak każdy inny dowód, stosownie do reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu bhp J.Ł., a następnie - wskutek zastrzeżeń pozwanej - przeprowadził również dowód z trzech pisemnych opinii uzupełniających tego biegłego, w których biegły ustosunkował się wyczerpująco do zarzutów pozwanej. Co więcej, ww. Sąd dopuścił również dowód z opinii biegłego E.Ś.. Ostatecznie zaś obaj powołani biegli opiniowali ustnie na rozprawie 5 lipca 2022 r., a ich końcowe wnioski okazały się zbieżne. Polemika z ustaleniami poczynionymi, zarówno przez Sąd I, jak i II instancji, a także mnożenie wątpliwości, które już zostały wyczerpująco wyjaśnione w postępowaniu odwoławczym, stanowi próbę obejścia zakazu ustalonego w art. 398³ § 3 k.p.c. Nie można przyjąć, że sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku. Potrzeba powołania biegłego (innego biegłego) powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Potrzebą taką nie może być jednak przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla niej tezy. Należy podkreślić, że przepis art. 278 § 1 k.p.c. nie nakłada na sąd obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, lecz określa przesłanki dopuszczenia takiego dowodu w sytuacji, gdy zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. strona wnioskuje o jego przeprowadzenie. Ustawodawca celowo użył w art. 278 § 1 k.p.c. sformułowania „może”, podkreślając stosunkowo szeroki margines swobody dla sądu rozpoznającego sprawę, który może ocenić, czy w danym wypadku zachodzi potrzeba dopuszczenia dowodu z opinii biegłego. Nadto, spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym, który jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 4 i w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2023

r., poz. 1964 ze zm.).

DS.

[a.ł]